

Violgubbe

Gomphus clavatus

Violgubben *Gomphus clavatus* är en säregen svamp, släkt med kantareller och fingersvampar. Den är trattformad och har åsar på utsidan och är som namnet antyder violett, åtminstone som ung. I folkmun har den ibland kallats för grisöra, vilket stämmer bra med dess utseende. Ofta uppträder fruktkropparna i gyttringar, i långa rader eller häringar.

Arten trivs i gamla kalkrika granskogar, gärna sådana som betas eller tidigare har varit betade. Den är mykorrhizabildande med gran, dvs. svampens mycel lever tillsammans med trädrötter. Ofta växer den i övergången mellan torr och fuktig mark. Violgubben finns i Östra Sverige, med den tätaste förekomsten i Uppland. I sydvästra Sverige finns den sällsynt i bokskogar. På Gotland är den känd från ca 10 lokaler.

Hot

Äldre skogar, som tidigare har plockhuggits och nyttjats för bete, kalavverkas i hög grad idag. Dessa skogar har ofta en lång trädkontinuitet; de har aldrig tidigare varit kalavverkade. De är ofta mycket svamprika, men många svamparter, däribland violgubben, försvinner om man kalavverkar ett område.

Antagligen kan även igenväxning av äldre skogsbeten vara ett problem. Fruktkropparna får svårare att komma upp om vegetationen blir alltför tät och kanske har svampen då även svårare att etablera sig om det är för tätt.

Så här kan du gynna violgubben!

- Kalavverka inte gamla "bondeskogar"!
- Beta gärna skogarna, det gynnar en lång rad svampar. Eventuellt kan man även röja marken om den har vuxit igen och blivit tät.
- Rapportera fynd av violgubbe till länsstyrelsen eller på www.artportalen.se.

Vad är ett åtgärdsprogram?

Åtgärdsprogram tas för närvarande fram för en mängd hotade arter som behöver särskilda åtgärder för att kunna bevaras för framtiden. Åtgärdsprogrammet för violgubbe har tagits fram av länsstyrelsen i Uppsala län, och för åtgärderna på Gotland ansvarar länsstyrelsen på Gotland. Det finns att ladda ner på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Kontakt:

Annika Forsslund, 010-223 93 70 annika.forsslund@lansstyrelsen.se

David Lundgren, 010-223 92 67 david.lundgren@lansstyrelsen.se

Koordinatorer, åtgärdsprogram för hotade arter

www.lansstyrelsen.se/gotland

